

DIUMENGE III DURANT L'ANY C

1. AMB LLUC, EL PAGÀ CONVERTIT, FER LA RUTA SEGUINT JESÚS...

Una primera seqüència de tres diumenges inaugurarà la nostra lectura seguida de l'Evangeli del cicle C, l'Evangeli segons sant Lluç. Aquesta ens conduirà a les portes de la Quaresma 2013.

3er. Diumenge Lc 1, 1-4 i 4, 14-21

AVUI S'ACOMPLEIX LA PARAULA DE L'ESCRITURA

Agafem primer el tercer Evangeli pel seu començament: els versets 1 a 4 del seu pròleg, on l'autor presenta als seus lectors per mitjà de Teòfil (que tan pot ser un personatge real, insigne, com qualsevol cristià pel significat Del nom: Estimador de Déu), la seva meta i el seu mètode de treball.

La seva FINALITAT? Lluny de repetir els seus anterior, vol fer una obra nova. Vingut ell mateix del paganisme a la fe, escriu per a cristians de llengua grega, com ell, provinents del paganisme com ell mateix i buscant reflexionar la seva adhesió a Crist; així s'aconseguirà que *comprenguin com són de sòlids els ensenyaments rebuts*.

EL SEU MÈTODE de treball? Informar-se *curosament* en lès millors fonts: els *testimonis oculars* que *han estat predicadors de la Paraula*.

Després continuarem la lectura contínua a partir del capítol 3er: el relat de la predicació de JESÚS A LA SINAGOGA DE NATZARET.

Una escena inaugural, on Jesús, a l'inici del seu ministeri públic, després d'haver proclamat el text d'Isaïes 61, durant la litúrgia del Sàbat, declara oberts els nous temps de l'acompliment: *Això que avui sentiú contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura.*»

Convidant-nos a reunir-nos, com els jueus al temps d'Esdras, al voltant de la Paraula de Déu com la Font sempre nova per a l'avui de la nostra fe, la primera lectura ens disposarà a l'escolta d'aquest evangeli (Nehemies 8, 1-10)

4t DIUMENGE Lc 4, 21-30

AVUI ÉS BONA NOVA PER A TOTHOM

La segona part d'aquest relat començat el diumenge 3er anuncia a la vegada

El REFÚS de Jesús per **part dels seus**, com els profetes
I l'ACOLLIMENT de la Bona Nova PELS PAGANS, dels que la viuda de Sarepta, *en temps del profeta Elies*, i Naaman el sirià, *en temps del profeta Eliseu*, *eran ja com l'avantguarda*.

En fer-nos meditar, amb la vocació de Jeremies, en la força de la Paraula al davant dels opositors que suscita, la primera lectura ens prepararà per escoltar la coninuació del , del relat de la predicació de Jesús a la sinagoga de Natzaret (Jeremies 1, 4-19)

AVUI ELL ENS DIU: TIRA MAR ENDINS

Trobem Jesús a la vora del llac de Genesaret. Havent pujat a la barca de Simó, *ensenya a la multitud que s'aglomerava sobre Jesús per escoltar la paraula de Déu.*

Seguint l'ordre de Jesús, Simó *tira mar endins* i, a pesar de la fatiga d'una nit infructuosa, ell tira les xerxes. La PESCA és talment MIRACULOSA, la quantitat de peixos pescada és tant nombrosa que les xerxes s'esqueixa, i la barca s'enfonsava.

Una imatge simbòlica de l'Església en missió reforçada per la CRIDA DE SIMÓ, el pescador del llac, a convertir-se en pescador d'homes, és a dir arrancar-los dels poders del mal, del que la mar era considerada aleshores com el lloc simbòlic, per a salvar-los.

En fer-nos, en contrast amb l'escena del llac de Genesaret, meditar sobre la vocació del profeta Isaïes en el marc majestuós del Temple, la primera lectura ens disposarà a rebre la crida de Jesús avui dirigida als pecadors que som nosaltres: Ai de mi! Estic perdut, perquè jo som un home de llavis impurs. Isaïes 6, 1-8.

2... BONA NOVA PER AVUI:

Unes lectures que celebren la Paraula l'acció de la qual transforma la història dels homes en història de salvació:

. Avui, com en temps d'Esdras, el poble de l'Aliança, al enfrontat a les dificultats del present, és cridat a reunir-se al voltant de la Paraula de Déu... proclamada, actualitzada, meditada, aclamada, com al voltant de la Font sempre nova de la seva vida (**Primera lectura:** Nehemies 8, 1-10).

Avui, com en el temps que Jesús proclamava el text d'Isaïes a la Sinagoga de Natzaret abans d'anunciar que amb ell han arribat els nous temps de gràcia i de perdó que allibera, la paraula de *l'Esriptura* s'ha complert: ara nosaltres, plens del mateix *Esperit del Senyor*, els testimonis i els servents (**Evangelí:** Lluç 1, 1-4 i 4, 14-21).

. Avui, com en temps de Pau, l'Església, acollint la Paraula de Déu, no para de construir-se com a *cos de Crist*, en la diversitat i la complementaritat dels seus *membres*, *batiats en el mateix Esperit* (**Segona lectura:** 1Cor 12, 12-30).

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

L'esdeveniment que relata aquest text narra les hores decisives de la història d'Israel; és el bressol de la litúrgia de la sinagoga, cada dissabte (litúrgia en el marc de la qual es situa l'evangelí del 3er diumenge). Els equips de litúrgia hi podran trobar la font del seu sentit de l'assemblea celebrant i els lectors retrobar-hi la importància i les exigències del seu servei.

Ens trobem un temps després del retorn de l'Exili. Tot està per reconstruir: el país, la seva capital, el temple; però més encara, el poble mateix, la unitat del qual està per refer. En ocasió de la festa de les Tendes, el sacerdot Esdras convoca una gran assemblea del poble de Déu en tota la seva diversitat. En la celebració que

en fa el llibre de Nehemies, els lectors hi reconeixeran ben prou l'ESTRUCTURA IDÈNTICA A LA DE LA LITÚRGIA QUE ENS REUNEIX cada diumenge en nom de Jesucrist.

La REUNIÓ de tot un poble, com si fos un sol home, en tota la seva diversitat i mescla (escribes i levites, homes, dones, infants en edat de comprendre). Encara no en el Temple, que és destruït, sinó a la plaça situada davant de la Porta de les Aigües.

Una LITÚRGIA DE LA PARAULA llargament realitzada: *i des del matí fins al migdia.*

La Paraula de Déu és solemnement acollida.

+ és proclamada des de *damunt una tarima de fusta*: Esdres, ben a la vista, dirigit vers l'assemblea, es pren tot el temps necessari. *Els texts rabínics*, observa J. De Vaux, *precisaran més tard que el lector s'ha d'estar ben dret, parlar en veu forta, i haver-se preparat la vigília abans a la lectura sagrada. (Assemblées du Seigneur nº 34, pag. 50).*

Els levites tradueixen, expliquen el sentit, i es podia comprendre. *El text de la Llei*, explica el P. de Vaux, *era llegit sempre en hebreu. Però com que des de l'època de Nehemies, ja no l'entenen, calia traduir la lectura i explicar-la en arameu. (Assemblees du Seigneur nº 34, pag. 50).*

Aquesta Paraula suscita la fe: *Amén, amén.*

Un RITU D'ENVIAMENT vers una existència a viure en la fidelitat a l'Aliança, tota il·luminada per "l'alegria del Senyor", ja que la festa –de la que ningú deu ser exclòs (*repartiu-ne als qui no se n'havien duit res*), durarà vuit dies consagrats a l'escolta i a la meditació de la Paraula de Déu.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector es prendrà temps per senyalar, en la seva preparació, per millor remarcar en la seva proclamació

- Els TRES TEMPS d'aquesta celebració:
 - . la reunió: *en presència del poble reunit*
 - . la litúrgia de la Paraula:
 - . es porta solemnement el Llibre de la Llei,

Proclamació de la Llei,

Traducció i comentari suscitant l'adhesió del poble reunit; *El governador Nehemies, el sacerdot Esdres, mestre de la Llei, i els levites que exposaven al poble el sentit de la Llei, digueren a tota la gent: -«La diada d'avui és santa, dedicada al Senyor el nostre Déu: no us entristigueu ni ploreu.» Perquè tota la gent plorava mentre escoltava les paraules de la Llei...*

L'enviament: (Esdres) *Els digué, doncs: -«Anau-vos-ne ara. Menjau i beveu de gust i repartiu-ne als qui no se n'havien duit res que la diada d'avui és santa, dedicada a Déu, nostre Senyor. No us entristigueu, que el goig del Senyor serà la vostra força.»*

- Els diferents ACTORS de la celebració: el poble, l'assemblea composta d'homes, dones, i tots els infants en edat de poder comprendre, Nehemies, els levites.
- **LES ACTUACIONS I ACTITUDS:** reunir-se, portar el Llibre, llegir, fer la lectura, escoltar, aixecar les mans per respondre, inclinar-se, prosternar-se, et...

EL SALM 18

El salm 18 celebra en tots els tons el Senyor que es dóna a conèixer per la seva Llei, un do de la seva Aliança. L'Església, pregant-lo avui, reconeix en aquesta Llei el Senyor Jesús, Paraula vivent de Déu, en qui s'acompleixen les Escriptures.

Un salm no solament a escoltar, no solament a cantar, sinó un salm a assaborir.

SEGONA LECTURA. 1Corintis 12, 12-30

Diumenge passat inauguràvem la nostra lectura contínua de la primera als Corintis pel seu capítol 12. Pau hi reaccionava vigorosament contra les pretensions d'alguns que, en nom de fenòmens espectaculars o de dons particulars, es creien superiors als altres.

Avui, allà on Joan emprarà el símbol de la Vinya i dels sarments (Joan 15), allà on Pere parlarà de *pedres vivents* que entren en la construcció del *Temple espiritual* (1Pere 2), Pau presenta una fàbula coneguda en aquella època, la dels membres i l'estómac. Però, com observa P. de Surguy i M. Carrez, *Pau no s'acontenta en utilitzar la comparació. La transforma i la sobrepassa, donant-li un contingut i un objecte nous: els cristians no tenen solament entre ells la unitat del cos social, isó una unitat de vida en el Crist; i Pau anant més enllà de la comparació, proclama una real identitat, d'un ordre, absolutament original, entre els cristians i el Crist: en una fórmula un poc abrupte, però ben expressiva: "vosaltres sou cos de Crist" (cf. Les Epîtres de Paul. Corinthiens. 1996, p. 96)*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR, després d'haver preparat curosament aquesta lectura, vetlarà, en la seva proclamació,

- A posar de relleu molt bé les ANTÍTESIS, sobre les quals juga constantment l'Apòstol:
- Tots els membres / un sol cos,
- Tots, jueus i pagans/ un sol cos,
- Tots/ *la beguda el mateix Esperit*
- A donar tot el seu pes, pot ser després d'haver mirat l'assemblea, en tot cas destacant aquestes darreres paraules de tot el que precedeix, a la CONCLUSIÓ:
- *Doncs bé, vosaltres sou cos de Crist i cadascun formau els seus membres.*

COMENTARI A L'EVANGELI Lluc 1, 1-4; 14-21

Il·lustració del projecte de Lluc: ...

Lluc, el pagà arribat a la fe cristiana, no conegué Jesús. Ell ha volgut informar-se curosament de tot des dels orígens i s'ha esforçat de pouar a les millors fonts per a fer una obra útil i original pels seus lectors vinguts, com ell, del paganisme, i del que l'estimat Teòfil n'és el tipus.

Si vol escriure una narració seguida, no ho fa a la manera que avui es concep la investigació històrica. És pel servei i el fonament de la reflexió teològica. El seu projecte: narrar, com ho escriurà en el seu segon llibre, *com Déu ha obert als pagans les portes de la fe (Fets 14, 27)*. *També la seva obra en dos volums agafa la forma d'una història de salvació i igualment d'una geografia de la salvació.*

Una història de la salvació:

- Després del temps de la PROMESA,
 - Ha arribat el TEMPS DE L'ACOMPLIMENT
- . amb el temps de Jesús, en les paraules i els actes del qual s'ha manifestat en plenitud l'esperit que animava en altre temps els profetes,
- . amb el temps de l'Església, el temps de l'Esperit vessat i comunicat per Crist ressuscitat.

- **Una geografia de la salvació que s'organitza al voltant de Jerusalem.**

. *Jerusalem, on tot comença amb l'anunci a Zacaries, en el temple, serà la ciutat vers la qual Jesús pujarà per viure-hi el seu Èxode i on, al final del primer llibre, la lloança dels seus deixebles el celebrarà al Temple com el Senyor ressuscitat (Evangile selon saint Luc).*

. *Jerusalem, on tot comença amb l'Ascensió, serà la ciutat d'on els sevidros de la Paraula aniran per tots els camins per portar la Bona Nova fins als confins de la terra (Les Actes des Apôtres).*

... l'assemblea sinagoga...

Amb el poder de l'Esperit del seu baptisme al Jordà, l'Esperit que l'ha conduit al desert per enfrontar-se victoriosament el diable, vet aquí Jesús retornat a Galilea i arribant a Natzaret on havia crescut. Com a jueu pietós, i va, com era el seu costum a la sinagoga el dia del dissabte.

L'evangelista Lluc que, contràriament a Mateu i Marc que el situen- el que és més versemblant- vers el final del seu ministeri galileu, l'ha situat a l'inici per a servir millor al seu projecte, a compost el seu relat com un esdeveniment –tipus, inaugurant i resumint per endavant tot el que seguirà: el refús de Jesús pel seu poble i l'anunci de l'Evangeli als pagans.

És el dia del Sàbat, el dia de la lectura de l'Escriptura, el dia memorial de l'alliberament de la servitud d'Egipte, el dia que el creient, celebrant el Déu alliberador del seu poble, és cridat a sostreure's ell mateix a la l'esclavitud i alliberar-ne també els altres.

Ens trobem a la sinagoga, i Lluc ens dóna una quadre preciós de la litúrgia que s'hi desenvolupa cada dissabte. Si no descriu els ritus d'obertura (Shemà, pregària, benedicció), si omet evocar la primera lectura, treta de la Llei, ell descriu amb una gran minuciositat- i quasi com en ralenti – tots els gestos rituals realitzats per Jesús.

... on Jesús anuncia la Bona Nova...

D'acord amb usos de l'època del temps de Jesús (Act 13, 15 ss: visita de Pau i Bernabé a la Sinagoga d'Antioquia de Pisídia), Jesús, a collit per la comunitat religiosa jueva, és convidat a llegir, dret, abans d'asseure's per fer-ne el comentari, un text del llibre dels Profetes.

El passatge escollit per la litúrgia d'aquell dia de Sàbat és precisament Isaïes 61, 1-2: *«L'Esperit del Senyor reposa damunt mi, ja que ell m'ha ungit per dur la Bona Nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a deixar en llibertat els oprimits i a proclamar l'any de gràcia del Senyor.»*. Un dels grans oracles profètics on el poble jueu i nodria la seva esperança.

La tradició veient l'anunci de la vinguda d'un enviat de Déu, ple del seu Esperit, portador d'una "bona nova" (i en grec: Bona Nova es diu Euangellion), hi veia l'obertura dels nous temps, l'alliberament definitiu de Déu.

... de l'acompliment de les Escripures "avui."

Jesús ara ha tancat el llibre i l'ha donat al servent. Està assegut per a fer-ne el comentari. Un comentari que Lluc resumeix amb una frase admirable: *-Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar. (el Leccionari tradueix : -Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura.»)*. L'Escriptura –de morta que era en el llibre- comenta R. Meynet, *torna a tenir la vida per "l'ara" de la lectura. Per ser pronunciada per una boca, esdevé paraula de gràcia per a les oïdes... miracle de la lectura que fa de les paraules antigues d'un profeta desaparegut la paraula vida de l'enviat d'AVUI. (l'Évangile selon saint Luc. Analyse rhétorique, p. 62)*

Amb ell i en ell, Jesús, tots els anuncis profètics troben el seu acompliment: ell és l'enviat messiànic d'Isaïes 61, ple de l'Esperit del Senyor; la seva persona, el seu missatge són la *bona nova anunciada als pobres*. Amb ell i en ell, són inaugurats els nous temps de la gràcia *concedida pel Senyor*. Amb ell i en ell, Déu es compromet en una acció alliberadora envers tots els homes, *pobres, presoners, cecs, oprimits*, a qui ell ofereix la seva Salvació i el seu Perdó. Amb ell i en ell, L'AVUI de la gràcia de Déu irromp en la història dels homes.

A la sinagoga de Natzaret, Jesús inaugura la seva missió, *amb el poder de l'Esperit* del seu baptisme. Una missió que continuarà tot al llarg de la història, en la seva Església *amb el poder de l'Esperit* de Pentecosta.

Diumenge qui ve, continuarem fins al final la lectura d'aquest mateix text evangèlic.